

Диссертациялық кеңестің жұмысы туралы жылдық есеп

Әл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университеті жанындағы «6D060700, 8D05101-Биология», «6D061300, 8D05108 - Геоботаника», «6D070100, 8D05105 - Биотехнология», «8D08401 - Балық шаруашылығы және өнеркәсіптік балық аулау» мамандықтары/білім беру бағдарламалары (кадрларды даярлау бағыты) бойынша диссертациялық кеңесі

Есепте мынадай мәліметтер бар:

1. Өткізілген отырыстар саны туралы деректер: 17
2. Өткізілген отырыс санының жартысынан кемінде қатысқан кеңес мүшелерінің тегі, аты, әкесінің аты (ол болған жағдайда).

Диссертациялық кеңестің барлық мүшелері – 12 адам, олардың ішінде 6 адам (50%) диссертациялық кеңестің тұрақты мүшелері және 6 адам (50%) докторлық диссертацияның зерттеу тақырыбына байланысты докторанттың қорғау кезеңіне уақытша тағайындалды.

Диссертациялық кеңестің төрағасы, профессор Бисенбаев А.К. докторанттың жетекшісі болуына байланысты 1 кеңес отырысын жүргізбеді.

Диссертациялық кеңестің төрағасы орынбасары, профессор Туруспеков Е.К. денсаулық жағдайына байланысты кеңестің 1 отырысына қатыспады.

3. Оқу орны көрсетілген докторанттар тізімі.

№	Докторанттардың ТАӘ	Ғылыми жетекшілері	Докторант оқыған, ЖОО
1	Балуч Хума	Заядан Болатхан Қазиханұлы – биология ғылымдарының докторы, профессор, ҚР ҰҒА академигі, әл-Фараби атындағы ҚазҰУ (Алматы қ., Қазақстан); Демирбаг Зихни – Профессор, Қаратеңіз техникалық университеті (Трабзон қ., Түркия).	Әл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университеті
2	Әнуарбек Шынар Нұрланқызы	Туруспеков Ерлан Кенесбекович – биология ғылымдарының кандидаты, әл-Фараби атындағы ҚазҰУ профессоры, ҚР БҒМ ҒК ШЖҚ-дағы РМК «Өсімдіктер биологиясы және биотехнологиясы институты» молекулалық генетика зертханасының меңгерушісі (Алматы қ., Қазақстан); Роберто Тубероза – PhD, Болонья университетінің профессоры (Болонья қ., Италия).	Әл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университеті
3	Сумбембаев Айдар Айтказиевич	Абугалиева Сауле Изтелеуовна – биология ғылымдарының докторы, әл-Фараби атындағы ҚазҰУ, Биологтар және биоресурстар кафедрасының	Әл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университеті

		<p>профессоры, (Алматы қ., Қазақстан);</p> <p>Шляхетко Дариуш – Hab.Dr., Гданьск университетінің профессоры (г.Гданьск, Польша).</p>	
4	Аблайханов Елшат Татуханович	<p>Димеева Лилия Аминовна – биология ғылымдарының докторы, ҚР БҒМ ҒК ШЖҚ-дағы РМК «Ботаника және фитоиндтродукция институты», геоботаника зертханасының меңгерушісі (Алматы қ., Қазақстан);</p> <p>Орловская Лия – биология ғылымдарының докторы, профессор Бен-Гурион университеті (Беэр-Шева қ., Израиль)</p>	Әл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университеті
5	Мамирова Айгерим Аманжоловна	<p>Нуржанова Асылә Аруновна – биология ғылымдарының докторы, әл-Фараби атындағы ҚазҰУ профессоры, ҚР БҒМ ҒК ШЖҚ-дағы РМК «Өсімдіктер биологиясы және биотехнологиясы институты» өсімдіктер физиологиясы және биохимиясы зертхананың бас ғылыми қызметкері (Алматы қ., Қазақстан);</p> <p>Пидлиснюк Валентина Викторовна – химия ғылымдарының докторы, Ян Евангелиста Пуркине Университетінің профессоры (Усти-над-Лабем қ., Чех Республикасы).</p>	Әл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университеті
6	Тапешова Шаттық Жанібекқызы	<p>Каирманова Гульжан Каиржановна – биология ғылымдарының кандидаты, доцент, әл-Фараби атындағы ҚазҰУ, (Алматы қ., Қазақстан);</p> <p>Свециска Изабела – Dr.Hab., Белосток университетінің профессоры (Белосток қ., Польша).</p>	Әл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университеті

7	Нуркенов Туленды Тулешевич	<p>Шалахметова Тамара Минажевна – биология ғылымдарының докторы, әл-Фараби атындағы ҚазҰУ профессоры (Алматы қ., Қазақстан).</p> <p>Lee James C-M. – PhD, Чикагодағы Иллинойс университетінің биоинженерия кафедрасының профессоры (Чикаго, АҚШ).</p>	Әл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университеті
8	Тастамбек Қуаныш Талғатұлы	<p>Акимбеков Нұралы Шардарбекұлы – PhD, әл-Фараби атындағы ҚазҰУ доцент м.а., (Алматы қ., Қазақстан);</p> <p>Дигель Илья – Аахен қолданбалы ғылымдар университетінің профессоры, Жасушалық биология және микробиология зертханасының меңгерушісі, биоинженерия институтының директоры (Юлих, Германия).</p>	Әл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университеті
9	Аубакирова Молдир Орныкбаевна	<p>Крупа Елена Григорьевна – биология ғылымдарының докторы, ҚР БҒМ ҒК ШЖҚ-дағы РМК «Зоология Институты», Гидробиология және экотоксикология зертханасының меңгерушісі (Алматы қ., Қазақстан);</p> <p>Vrba Jaroslav – Оңтүстік Чехия Университетінің профессоры, PhD, (Ческе Будеевице қ., Чехия)</p>	Әл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университеті
10	Скворцова Лилия Александровна	<p>Джансүгірова Лейла Булатовна – биология ғылымдарының кандидаты, әл-Фараби атындағы ҚазҰУ профессоры, РМК «Генетика және физиология институты» ҚР БҒМ ҒК, популяциялық генетика зертханасының бас ғылыми қызметкері (Алматы қ., Қазақстан);</p> <p>Henry Jay Forman – PhD, Дэвис геронтология мектебінің</p>	Әл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университеті

		профессоры, Оңтүстік Калифорния университеті (Лос-Анджелес қ., АҚШ).	
11	Үсіпбек Ботагөз Абдыханқызы	Мурзахметова Майра Кабдрашевна – биология ғылымдарының докторы, профессор, әл-Фараби атындағы ҚазҰУ, (Алматы қ., Қазақстан); López, Luís Carlos – PhD, Гранада университетінің профессоры (Гранада қ., Испания)	Әл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университеті
12	Жумагул Молдир Жакыпжановна	Курманбаева Меруерт Сакеновна – биология ғылымдарының докторы, әл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университетінің биоалуантүрлілік және биоресурстар кафедрасының меңгерушісі (Алматы қ., Қазақстан); Мария Хен – Венгрия ауыл шаруашылығы және жаратылыстану ғылымдары университеті, PhD, доктор, бейімделген профессор (Венгрия, Будапешт)	Әл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университеті
13	Чилдибаева Асел Жумагуловна	Аметов Абибулла Аметович - биология ғылымдарының кандидаты, доцент, әл-Фараби атындағы ҚазҰУ, (Алматы қ., Қазақстан); Өзек Гүлмира - PhD доктор, Анадолу университеті, Фармацевтика факультеті, Фармакогнозия кафедрасының профессоры (Ескишехир қ., Түркия)	Әл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университеті
14	Мусралина Ляззат Зенураиновна	Жансүгірова Лейла Булатқызы – биология ғылымдарының кандидаты, ҚазҰУ профессоры. әл-Фараби, ҚР БҒМ «Генетика және физиология институты» ШЖҚ РМК популяциялық генетика зертханасының бас ғылыми қызметкері (Алматы, Қазақстан);	Әл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университеті

		Краузе Йоханнес – PhD, профессор және Макс Планк эволюциялық антропология институтының директоры (Лейпциг, Германия)	
15	Сарсембаев Хусейн Самир	Синявский Юрий Александрович – биология ғылымдарының докторы, профессор, Қазақ тағамтану академиясының вице-президенті (Алматы қ., Қазақстан). Милашюс Казис – биомедицина ғылымдарының докторы, Витаутас Магнус университетінің Ағарту академиясының профессоры (Вильнюс қ., Литва).	Алматы технология университеті
16	Қуанбай Әйгерім Құрманбекқызы	Бисенбаев Амангелды Қуанбаевич – биология ғылымдарының докторы, профессоры, ҚР ҰҒА академигі (Алматы қ., Қазақстан); Сапарбаев Мурат Калиевич – PhD, Густав Русси институтының профессоры (Вильжуиф қ., Франция).	Әл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университеті
17	Спанқулова Гүлжан Абикулқызы	Саданов Аманкелді Құрбанұлы – биология ғылымдарының докторы, профессор, академик, ЖШС «Микробиология және вирусология ғылыми-өндірістік орталығының» бас директоры (Алматы қ. Қазақстан); Алексиева Златка - PhD доктор, Болгария ғылым академиясының С. Ангелов атындағы Микробиология институтының саңырауқұлақтар генетикасы зертханасының доценті, (София қ., Болгария).	Әл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университеті

4. Мынадай бөлімдері белгіленіп көрсетілген, есепті жыл ағымында кеңесте қаралған диссертацияларға қысқаша талдау:

1) қаралған жұмыстар тақырыптарына талдау;

Балуч Хума – диссертация Алматы облысының әр түрлі тұщы су аймақтарындағы микробалдырлардың алуантүрлілігін бағалау, биоотындық шикізат көзі ретінде, антибактериялық қабілетке ие және биоиндикаторлар ретінде пайдалану үшін жоғары потенциалға ие микробалдырлардың перспективті штамдарын іріктеу, бөліп алу және идентификациялауға бағытталған.

Әнуарбек Шынар Нұрланқызы - жұмыс ассоциацияларды толық геномдық іздеу әдістемесін қолдана отырып, қатты бидайдың (*Triticum durum* Desf.) өнімділік компоненттерінің сандық белгілерінің локустарын анықтауға арналған.

Сумбембаев Айдар Айтказиевич – диссертация Қазақстан Алтайындағы *Dactylorhiza Necker ex Nevski* туысының түрлік алуандылығын зерттеуге, осы түрлер популяцияларының қазіргі жағдайына, ценопопуляциялардың флористикалық құрамына және сирек кездесетін түрлерді сақтау және қорғау шараларын құрастыруға арналған.

Аблайханов Елшат Татуханович – жұмыста Жоңғар Алатауы тау жүйесінің оңтүстік макробеткейінің өсімдік жамылғысына сипаттама берілген. Жоңғар Алатауының оңтүстік макробеткейі өсімдік жабынның кеңістіктік таралу заңдылықтарын анықтау және өсімдіктерін сақтау бойынша тиімді ұсыныстар жасауға бағытталған.

Мамирова Айгерим Аманжоловна - диссертация органикалық және бейорганикалық топырақтың ластануына қатысты перспективті энергетикалық өсімдіктердің фиторемедиациялық әлеуетін зерттеуге және фиторемедиация тиімділігін арттыру әдістерін әзірлеуге, кейіннен биомасса өндірісін биоөнімдерге айналдыруға арналған.

Тапешова Шаттық Жанібекқызы – диссертациялық жұмыс «Ақінген» кен орны мұнай пласт суларынан бөлініп алынған микроорганизмдердің биологиялық (морфология– дақылдық, физиология– биохимиялық) және молекулярлы–генетикалық қасиеттерін олардың филогенетикалық туыстық белгілерін анықтауға және микробтық мұнай шығаруды жоғарылатудың әдістерін (МШЖ) әзірлеу үшін мұнайсұйылту қасиеттерімен байланысты биосурфактанттардың түзілуіне жауапты lchAA, rhlA, srfA гендерін зерттеуге арналған.

Нуркенов Туленды Тулешевич – диссертациялық жұмыс *Limonium Gmelinii* (*L.gmelinii*) тамырынан оқшауланған өсімдік полифенолдарының сығындысы мен бағаналы жасушаларының терапиясын біріктіріп қолдану негізінде мидың ишемиялық зақымдануының салдарын емдеудің жаңа стратегиясының тиімділігін клиникаға дейінгі зерттеуге арналған кешенді зерттеу болып табылады.

Тастамбек Қуаныш Талғатұлы – диссертациялық жұмыста энергетикалық–технологиялық және экологиялық параметрлерді жоғарылату мақсатында микроорганизмдердің белсенді штамдарымен Қазақстанның кен орындарынан алынған қоңыр көмірлерді (лигниттер) биологиялық өңдеу процесінің негізгі аспектілері қарастырылған.

Аубакирова Молдир Орныкбаевна – Диссертациялық жұмыс зоопланктонның құрылымдық көрсеткіштері негізінде Қазақстанның оңтүстік-шығысындағы шағын су қоймалардың антропогендік әсер нәтижесінде өзгеру деңгейін бағалауға арналған.

Скворцова Лилия Александровна – диссертациялық жұмыс жүрек-қан тамырлары патологиясының дамуындағы антиоксиданттық қорғаныс механизмдерін зерттеуге арналған. Жұмыста атеросклероздың дамуындағы антиоксиданттық ақуыздар санының

экспрессиясын бағалау үшін модельдік эксперименттердің деректері ұсынылған және қазақстандық популяцияда жүректің ишемиялық ауруына тұқым қуалайтын бейімділіктің қалыптасуындағы антиоксиданттық қорғаныс белоктарын кодтайтын гендердің полиморфизмдерінің рөлін молекулярлық эпидемиологиялық бақылау кезіндегі зерттеу нәтижелері ұсынылды.

Үсіпбек Ботагөз Абдыханқызы – Жұмыс митохондрия метаболизмі өзгерісіндегі тотығу стресінің рөлін зерттеуге арналған. Соның ішінде сульфидтік метаболизм жолы мен CoQ биосинтезінің өзгерісі.

Жумагул Молдир Жакыпжановна – Диссертациялық жұмыс биоалуантүрлілікті сақтау мақсатында Қазақстандық Алтайдың жойылып бара жатқан *Rh. rosea* өсімдігінің экологиялық-биологиялық ерекшеліктері мен генетикалық өзгергіштігін зерттеу және түрді сақтаудың тиімді тәсілдерін ұсынуға бағытталған.

Чилдибаева Асел Жумагуловна – Іле және Шарын өзендерінің жайылмаларында сирек кездесетін, эндемдік *R. iliensis* өсімдігінің популяцияларын тауып, оларға геоботаникалық сипаттамалар жүргізіп, өсімдіктер қауымдастығының флоралық құрамына талдау жасау және осы түрдің популяцияларының қазіргі жағдайына баға беру. Сонымен бірге өсімдіктің осы түрін қорғауға қатысты нақты ұсыныстар беруге бағытталған.

Мусралина Ляззат Зенураиновна – Диссертациялық жұмыс палеогенетика саласына жатады. Жұмыста қазіргі Қазақстан, Ресей және Қырғызстан аумағынан археологиялық материалдарды жинау, палео-ДНҚ бөліп алу және талдау туралы мәліметтер, ежелгі патогендік агзалардың ДНҚ анықтау және ежелгі патогендердің филогенезі туралы мәліметтер берілген. Оба мен В гепатиті вирусының ежелгі штамдарына ерекше назар аударылады. Қауіпті инфекциялардың осы көне қоздырғыштары үшін эволюциялық, медициналық және экологиялық контексте *Yersinia pestis* және HBV штамдарының ДНҚ талдауының соңғы жетістіктері қорытындыланған.

Сарсембаев Хусейн Самир – Диссертациялық жұмыс ұлттық шикізатты пайдалана отырып, мамандандырылған спорттық тамақтануды әзірлеуге арналған, олардың бірі-бірегей биологиялық қасиеттері бар бие сүті, сондай-ақ ағзаның энергия шығындарын толтыруға арналған, антиоксиданттық және иммуностимуляторлық қасиеттерін арттыруға бағытталған сүт қышқылы мен бифидобактериялар штамдарының, дәрумендердің, макро-және микроэлементтердің комбинациясы болады.

Қуанбай Әйгерім Құрманбекқызы – Диссертациялық жұмыс *in vitro* және *in vivo* жағдайында ДНҚ субстраттарының PARP-тәуелді ковалентті поли(АДФ-рибозил)денуін зерттеуге арналған.

Спанкулова Гульжан Абикулқызы - диссертациялық жұмыс мұнай және мұнай өнімдерімен ластанған Қызылорда облысының топырақтарын биоремедиациялау әдісін өндеуге арналған.

2) диссертация тақырыбының "Ғылым туралы" Заңының 18-бабының 3-тармағына сәйкес Қазақстан Республикасының Үкіметі жанындағы Жоғары ғылыми-техникалық комиссия қалыптастыратын ғылымның даму бағыттарына және (немесе) мемлекеттік бағдарламалармен байланысы;

Хума Балучтың Диссертациялық зерттеу жұмысы үш жоба шеңберінде орындалды, оның ішінде: AP08052402 «Азотфиксациялаушы цианобактериялар негізінде

биотыңайтқыштар алу технологиясын өңдеу»; АР08052481 «Микробалдырлардың белсенді штамдары негізінде биодизель отынын алу технологиясын әзірлеу»; АР05131743 «Фототрофты микроорганизмдерді пайдалана отырып, биомониторинг технологиясының ғылыми-әдістемелік негізін өңдеу және ластанған су экожүйесінің жағдайын болжау».

Ш.Н. Әнуарбектің диссертациялық жұмысы «Ассоциацияларды толық геномдық зерттеулер негізінде *Triticum durum* Desf. қатты бидайдың шаруашылық-құнды белгілерінің QTL карталау» (№ 0118РК00250, 2018-2020 жж) жобасы шеңберінде, ҚР БҒМ 217 «Ғылымды дамыту» бюджеттік бағдарламасы, 2018-2020 жылдарға арналған 102 «Ғылыми зерттеулерді гранттық қаржыландыру» кіші бағдарламасы шеңберінде орындалды. Басым бағыт: 4. Өмір және денсаулық туралы ғылым. Подприоритет: 4.1 Биология саласындағы іргелі және қолданбалы зерттеулер. – Өсімдіктердің, жануарлардың және адамдардың тіршілік етуінің физиологиялық, биохимиялық және молекулалық-генетикалық механизмдері, олардың қоршаған ортаның биотикалық және абиотикалық факторларына бейімделуі.

А.А. Сумбембаевтың диссертациялық жұмысы АР05133868 «Қазақстан Алтайының орхидеялар тұқымдасы түрлерінің популяциясының таралуы мен қазіргі жағдайын зерттеу және оларды Алтай ботаникалық бағында интродукциялау» 2018–2020 жылдарға гранттық қаржыландыру. Және Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрлігі Ғылым комитетінің 2021–2022 жылдарға арналған «Батыс және Шығыс Қазақстанның табиғи аймақтарында ұтымды және тиімді пайдалану үшін өсімдіктерді интродукциялаудың ғылыми-практикалық негіздері мен инновациялық тәсілдерін әзірлеу» ФТП.

Е.Т. Аблайхановтың диссертациялық жұмысы «Азық-түлік бағдарламасын іске асыру барысында агробиологандықтың генетикалық қорын байыту және сақтаудың негізгі көзі ретінде Қазақстандағы мәдени өсімдіктердің жабайы туыстарының ботаникалық алуандығын зерттеу» (2013-2015) бағдарламасы аясында жүргізілді (Мемлекеттік тіркеу № 0113РК00940).

А.А. Мамированың диссертациялық жұмысы органикалық және бейорганикалық текті ксенобиотиктермен ластанған топырақты қалпына келтіру мүмкіндігі тұрғысынан түрлі энергетикалық өсімдіктерді зерттеу бойынша диссертациялық зерттеулер Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрлігінің Ғылым комитеті ұсынған "Алматы облысы тұрғындарының генетикалық мәртебесі мен денсаулығына кәдеге жаратылмаған және пайдалануға тыйым салынған пестицидтердің әсерін кешенді бағалау" BR05236379 бағдарламасымен қолдау тапты, ҚР БҒМ генетика және физиология институтында ішінара орындалды. Ластанған биомассаның биоөнімге айналуын зерттеуге бағытталған зерттеу жұмысының бір бөлігін неміс-чех Cornet "MiscanValue" жобасы қолдады және Чехияның Усти-над-Лабем қаласындағы Ян Евангелист Пуркин Университетінің Қоршаған орта факультетінде өтті.

Ш.Ж. Тапешованың диссертациялық жұмысы АР 05134797 «Микробиологиялық әдіспен пласттардан мұнайдың шығуын жоғарылатудың технологиялық сызбасын құру» № 188РК00166 (2018-2020 жж) жоба аясында орындалды.

Т.Т. Нуркеновтың диссертациялық жұмысы «Жасушалық терапия және өсімдік полифенолдары негізінде мидың ишемиялық зақымдануын емдеудің жаңа стратегиясын әзірлеу» ғылыми-зерттеу жобасы аясында орындалған (Мемлекеттік тіркеу №0115РК00338).

Қ.Т. Тастамбектің диссертациялық жұмысы АР05133758 «Ленгер көмір кен

орнының қоңыр көмірі мен сурфактант-синтездеуші микроорганизмдер негізде отынды энергиялық тиімді экологиялық таза, түтінсіз биобрикеттелген отынды алу биотехнологиясын жасау», AP05134797 «Тотыққан қоңыр көмір және зоомикробтық қауымдастық негізінде белсенділігі жоғары «биогумус-плюс» препаратын алу биотехнологиясын құрастыру» жобаларының аясында орындалған.

М.О. Аубакированың диссертациялық жұмысы AP08855655 «Сарқынды суларды кәдіге жаратудың ғылыми негіздемесін жасау үшін Сорбұлақ каналы оң жағалауы жетектері экологиялық жағдайын бағалау» (РМК «Зоология институтында» ҒК ҒБМ ҚР) жоба аясында орындалды.

Л.А. Скворцованың диссертациялық жұмысы РК ҒБМ ҒК қаржыландырылған «Жүрек-қантамыр ауруларының генетикалық факторлары және антиоксиданттық профилактикаға жеке сезімталдықты бағалау» (2012-2014 жж) ғылыми-зерттеу жобасы аясында орындалған.

Б.А. Үсіпбектің диссертациялық жұмысы Гранада университеті, Биомедицина зерттеу орталығының молекулалық биология зертханасының жобасымен жасалды (ғылыми жобаның жетекшісі Гранада Университетінің профессоры Л.К. Лопес).

М.Ж. Жумагулдың диссертациялық жұмысы инициативті тақырыпта орындалған. Мемлекеттік бюджеттен қаржыландырылатын ғылыми-жобалар мен бағдарламаларға қатысы жоқ.

А.Ж. Чилдибаеваның диссертациялық жұмысы инициативті тақырыпта орындалған. Мемлекеттік бюджеттен қаржыландырылатын ғылыми-жобалар мен бағдарламаларға қатысы жоқ.

Л.З. Мусралинаның диссертациялық жұмысы ішінара «Қазақтардың этногенезі мәселелерін шешу үшін Ұлы даланың ерте тарихын білдіретін маңызды құбылыстарды талдау» жобасымен (2018-2020 ж.ж.) және 2020-2022 жылдарға арналған «Орталық Еуразия аймағын көрсететін археологиялық адам қалдықтарындағы патогендік микроорганизмдердің палеогенетикалық талдауы» тақырыбындағы жобамен байланысты. Орталық Еуразия аймағын көрсететін археологиялық адам қалдықтарындағы патогендік микроорганизмдер» гранты және «Орталық Азия аумағынан алынған адам қалдықтарынан *Salmonella enterica* көне геномдарын талдау» гранты аясында орындалған.

Х.С. Сарсембаевтың диссертациялық жұмысы келесі жобалар аясында орындалды: 1. BR05636956-OT-20 Ауыр металл тұздарын өндірумен және өңдеумен айналысатын кәсіпорындардағы жұмысшылардың денсаулығы мен өмір сүру сапасын жақсарту технологиясын әзірлеу. 2. 0115RK02006 Бие сүтінің негізінде жаңа әйелдер сүтін алмастырғыштарды, қосымша тағамдарды және мектепке дейінгі және мектеп азық-түлік өнімдерін құрудың медициналық-биологиялық және биотехнологиялық тәсілдері.

Ә.Қ. Қуанбайдың диссертациялық жұмысы Қазақстан Республикасының білім және ғылым Министрлігінің AP05131478 «In vitro және in vivo жағдайында *Arabidopsis thaliana* поли(АДФ-рибоза) полимеразаларының ДНҚ тізбегіндегі үзілу ұштарының коваленттік модификациясындағы рөлін зерттеу» ғылыми жобасы аясында орындалды.

Г.А. Спанкулованың диссертациялық жұмысы инициативті тақырыпта орындалған. Мемлекеттік бюджеттен қаржыландырылатын ғылыми-жобалар мен бағдарламаларға қатысы жоқ.

3) диссертациялар нәтижелерінің практикалық қызметке енгізу деңгейін талдау.

Хума Балучтың Жұмыстың негізгі тұжырымдары мен ережелері осы зерттеу бағытының теориялық негізін кеңейтеді, ауыр металдардың фотосинтетикалық белсенділікке және микробалдырлар жасушаларының ультракұрылымына әсер ету негіздерімен байланысты білімді тереңдетеді. Сондай-ақ, осы зерттеудің теориялық маңыздылығы, Қазақстан Республикасының су экожүйелері, атап айтқанда Алматы облысының 5 көлінің альгофлорасының түрлік биоалуантүрлілігі туралы қазіргі кездегі тапшы деректерді айтарлықтай толықтыратындығында. Алынған нәтижелер биотехнологияның әртүрлі салаларында, соның ішінде биоэнергияда қолдануға перспективалы микробалдырлардың жаңа штамдарының қасиеттері туралы деректерді кеңейтеді. Микробалдырлардың липид продуцентті штамдарының метаболикалық ерекшеліктерін зерттеу фундаменталды сипаттамаға тән болып табылады, бұл микробалдырлардың жасушаларында липидтердің жинақталу процестерінің жеке ерекшеліктерін анықтайды. Алынған мәліметтер болашақта генетикалық инженерия әдістерімен микробалдырлардың штамдары арқылы липидтердің жиналуын жақсарту үшін негіз болады. Микробалдырлардың бөлініп алынған изоляттарының бактерияға қарсы әсері және олардың майқышқылдық құрамы бойынша алынған деректер патогенді бактерияларға қатысты микробалдырлардың антагонистік әсер ету механизмдері туралы түсініктерді айтарлықтай кеңейтеді. Бұл зерттеудің практикалық маңыздылығы биотехнологиялық потенциалы жоғары және тиісінше биоэнергетикада, фармацевтикада және медицинада шикізат ретінде пайдаланылуы мүмкін микробалдырлардың таза культураларын алу болып табылады. Одан басқа, кадмийдің әсерінен кейін микробалдыр клеткаларының алғашқы жылдам тіркелген параметрлерінің бірі бола отырып, жылдам және баяуланған флуоресценцияның индукциялық қисықтарының өзгеруінің анықталуы, зерттелетін объектілердің жағдайының диагностикасында пайдаланылуы мүмкін. Хлорофиллдің флуоресценциясының бұл параметрлерін нақты және жасанды су қоймаларындағы судың сапасын биотестілеуде қолдануға болады.

Ш.Н. Әнуарбектің диссертациялық жұмысы жаңа геномдық технологияларды пайдалану негізінде қатты бидайдың өнімділігін арттыру бойынша отандық селекциялық бағдарламалардың күшеюімен байланысты. Атап айтқанда, елдің селекциялық ұйымдары үшін құнды селекциялық материалды іріктеудің алғашқы кезеңдерінде қатты бидай сорттарының өнімділігі мен линияларының мүмкіндігін жедел талдау үшін жаңа ақпараттық ДНҚ-маркерлер ұсынылды. Қатты бидайдың 23 перспективалы сорттары мен линиялары анықталды. Бидайдың бейімделу және өнімділік көрсеткіштерімен байланысты SSR және KASP ДНҚ-маркерлерінің екі класын пайдалана отырып, Қазақстанның қатты бидайының коммерциялық сұрыптары мен перспективалы линияларының паспорттары жасалды.

А.А. Сумбембаевтың диссертациялық жұмысы Қазақстан Алтайында сирек кездесетін және жойылып бара жатқан *Dactylorhiza* туысы түрлерінің таралуы туралы жаңа деректер алынды. Қазақстан Алтайындағы *Dactylorhiza* туысының таралу аймағы мен түрлерінің схемалық карталары құрастырылды. Қазақстандық Алтайдың *Dactylorhiza* туысының түрлерінің төлқұжаттары құрастырылды. Ботаника және фитоинтродукция институтының (АА) гербарий коллекциясына (АА) – 87 парақ, Гданьск университетінің (UGDA) гербарий коллекциясына – 18 парақ – зерттелетін туыс және жақын туысқан түрлердің гербарий парақтары жиналды, жобаланды және ауыстырылды. Алтай ботаникалық бағының табиғи флора бөлімінің коллекциялық алаңында *Dactylorhiza* туыс тірі өсімдіктердің тұрақты коллекциясы жасалды. Бастапқы енгізу зерттеулері жүргізілді.

Қазақстан Алтайындағы *Dactylorhiza* туысының түрлерін қорғау және сақтау бойынша нұсқаулықтар жарияланды.

Е.Т. Аблайхановтың диссертациялық жұмысы бойынша еліміздің басқа таулы аймақтарында осыған ұқсас зерттеулер жүргізуге, бүкіл Жоңғар Алатауының ботаникалық-географиялық аудандастыру схемасын жасауға арналған анықтамалық құрал бола алады. Өртүрлі дәрежедегі анықталған сирек кездесетін өсімдік қауымдастықтары және олардың таралуы ЕҚТА-ды сақтау және құру бойынша ұсыныстар дайындауға негіз бола алады. Зерттеу жұмыстары нәтижесінде жиналған гербарий материалдары Ботаника және Фитоинтродукция Институтының гербарий қорын толықтырды және ғылыми мақсатта отандық ізденушілерден басқа, шетелдік ботаниктер де қолдана алады. Жоңғар Алатауы флорасының гербарийін зерттеу нәтижелері жоғары оқу орындарында жалпы ботаника курсына оқыту кезінде қолданылады.

А.А. Мамированың диссертациялық жұмысы зерттеу барысында алғаш рет мыналар анықталды: а) *Miscanthus sinensis* топырақтағы 15 Тұрақты Органикалық Ластағыш пестицидтерін қоса алғанда, көптеген ОХП жоғары концентрациясына төтеп беруге қабілеті; б) фиторемедиацияда zero-waste тәсілге қол жеткізу үшін *Miscanthus × giganteus* ластанған тамырларынан биокөмір өндіруге мүмкіндік береді.

Ш.Ж. Тапешованың диссертациялық жұмысы нәтижесінде мұнай шығаруды жоғарылату әдістерін даярлау үшін «Ақінген» кен орны пласт суларының микроорганизмдері негізінде мұнайсұйылтатын және мұнайығыстыратын қасиеттері жоғары микроорганизмдердің перспективті ассоциациялары құрастырылды. Бөлініп алынған микроорганизмдердің 31 дақылдары әл - Фараби атындағы ҚазҰУ көмірсутектотықтырғыш микроорганизмдер коллекциясына одан әрі биотехнологияда пайдалану үшін енгізілген. «Ақінген» кен орны мұнай пласт суларан бөлініп алынған 31 бактерия дақылдары 16S rRNA нуклеотидтік тізбегі GenBank-те тіркелген және жарияланған, дақылдарға кіруіне арналған тіркеу нөмірі: *B. subtilis subsp. spizizenii* S1 - MW386842; *B. paramycooides* M1 - MW386841; *B. pumilus* M2 - MW386840; *B. licheniformis* A1 - MW386831; *B. licheniformis* A2 - MW386832; *B. licheniformis* A3 - MW386833; *B. licheniformis* A4 - MW386834; *B. subtilis* A5 - MW386835; *B. licheniformis* S2 - MW386843; *B. haynesii* S3 - MW386844; *B. pumilus* D1X - MW386836; *P. aeruginosa* D5 - MW386837; *B. licheniformis* CL1 - MW600501; *B. licheniformis* CL2 - MW600502; *B. safensis* D7X - MW600506; *B. licheniformis* SR1 - MW600508; *B. licheniformis* SR2 - MW600509; *Brevibacillus borstelensis* SR3 - MW600510; *P. aeruginosa* D8 - MW600507; *P. aeruginosa* D6 - MW386838; *P. aeruginosa* D7 - MW386839; *P. aeruginosa* D1 - MW600503; *P. aeruginosa* D2 - MW600504; *P. aeruginosa* D3 - MW600505; *P. aeruginosa* T1 - MW617329; *P. aeruginosa* T2 - MW617330; *P. aeruginosa* T3 - MW617331; *P. aeruginosa* T4 - MW617332; *P. aeruginosa* T5 - MW617334; *P. aeruginosa* T6 - MW617335; *P. aeruginosa* D4 - MW617336. Ғылыми зерттеу барысында алынған нәтижелер әл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университетінің «6M070100-Биотехнология» мамандығының «Экосистеманы қалпына келтірудің микробтық өнімдері және препараттар / Микробные препараты и продукты восстановления экосистем» пәнінің оқу мазмұнына енгізілді.

Т.Т. Нуркеновтың жүргізілген зерттеулердің нәтижелері көрсеткендей, *Limonium Gmelinii* тамырынан алынған полифенолдар сығындысы антиоксиданттық және нейропротекторлық қасиеттерге ие, ал *Limonium Gmelinii* сығындысымен және мезенхималық бағаналы жасушаларымен біріктірілген терапия монотерапиямен салыстырғанда тиімдірек әдіс болып табылады. *Limonium Gmelinii* тамырынан алынған құрғақ сығынды «Лимонидин» Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрлігінің Медициналық және фармацевтикалық бақылау комитетімен гепатопротекторлық және

кабынуға қарсы агент ретінде медициналық қолдануға рұқсат етілгендіктен, оны инсульттан кейін оңалту терапиясы ретінде жеке немесе МБЖ-мен біріктірілген клиникалық зерттеулерге ұсынуға болады. Алынған нәтижелерді медициналық-биологиялық бейіндегі жоғары оқу орындарының бакалавриат, магистратура, докторантураға арналған дәріс курстарына енгізуге болады.

Қ.Т. Тастамбектің диссертациялық жұмысында бөлініп алынған РКВ 7 – *Bacillus sp.* мен РКВ 10 – *Providencia sp.* штамдары әртүрлі ғылыми-зерттеу жұмыстарына қолдану үшін Әл-Фараби атындағы ҚазҰУ-нің қолданбалы микробиология зертханасының коллекциясына енгізілді. Қоңыр көмірлерді биоөңдеу жұмыстары негізінде биобрикет алудың технологиялық сызбасы әзірленді және жұмыс нәтижелері патенттелді («Көмірді қайта өңдеу тәсілі», №34536, 28.08.2020 ж., «Көмірді қайта өңдеу тәсілі» №34556, 04.09.2020 ж.). Биобрикетті жасау үшін теориялық және әдіснамалық негіз құрылды. Ғылыми-зерттеу жұмысы барысында бөлініп алынған бактериялар қоңыр көмірден биотыңайтқыш және биокомпозит (көмір күлі+гумус+бактерия) алу жұмыстары бойынша зертханада қолданылуда. Энергия тиімділікті арттыру мақсатында қоңыр көмірден жаңа әрі қатты биобрикет құрастырылды. Зерттеу жұмысының нәтижелерін жоғарғы оқу орындарында студенттер мен магистранттарға, докторанттарға арнайы және теориялық курстарда өтетін материал ретінде пайдалануға болады.

М.О. Аубакированың зерттеу нәтижелері шағын су қоймалардың экологиялық жағдайын биоиндикация әдістерімен бағалауға пайдаланылуы мүмкін. Зоопланктон биомассасы негізінде алынған зерттелген су қоймалардың қоректік қуаттылығы бойынша нәтижелер зерттелген су қоймаларда балық өнімділігін бағалауға және осы су қоймада балық аулауды реттеуге мүмкіндік береді.

Л.А. Скворцованың диссертациялық жұмысына алынған үлгілерде тамыр қабырғасының қабынуы дамуы кезінде антиоксиданттық ақуыздардың экспрессиясын зерттеу бойынша диссертациялық жұмыстың нәтижелері жүректің негізгі патофизиологиялық ишемиялық ауруының басты буыны - атеросклероздың даму механизмдерін ашу саласындағы зерттеулерді толықтырады. Алынған мәліметтерді талдау және теориялық негіздеу жүректің ишемиялық ауруы дамуының молекулалық-генетикалық себебін одан әрі егжей-тегжейлі зерттеуге ықпал етеді. Антиоксиданттық белоктардың генетикалық факторларын зерттеу жүректің ишемиялық ауруы дамуында организмнің антиоксиданттық қорғанысының тиімділігіне полиморфизмдердің генетикалық әртүрлілігінің әсерін тереңірек түсінуге мүмкіндік береді. Осы саладағы әрі қарай зерттеулер жүректің ишемиялық ауруы патогенезіне қатысатын әмбебап және пациенттердің этникалық, жыныстық және жас ерекшеліктерін ескере отырып, гендік панельдерді анықтауды жеңілдетеді. Бұл жүректің ишемиялық ауруын дамытуда профилактикалық медицинаның тиімділігін, сондай-ақ жүректің ишемиялық ауруы қаупі бар науқастарды басқару және емдеудің оңтайлы хаттамаларын дамытуға ықпал етеді.

Б.А. Үсіпбектің диссертациялық жұмысы бойынша алынған мәліметтер негізінде СоQ жетіспеушілігі бар тышқандарды емдеудің және кешен I жетіспеушілігі бар тышқандардың алдын алудың жолдарын қалыптастыру. Зерттеулер барысында тышқандардың тамақтану рациондарына күкіртті амин қышқылдардың (SAAR) мөлшерін және N-ацетил-L-цистеинмен (NAC) диеталық шектеулермен өңдеу жасау Соq9R239X тәжірибелі топ тышқандарына қосымша да, дербес те емдік шара ретінде қолдануға болатын жаңа терапиялық емдеудің негізі болуға лайықты.

М.Ж. Жумагулдың диссертациялық жұмысы бойынша алынған ғылыми нәтижелер мен тұжырымдамалар жойылып бара жатқан *Rh. rosea* өсімдігінің ценопопуляцияларының қазіргі жағдайын бағалауға мүмкіндік береді, Rhodiola қауымдастығындағы түрлердің гербарий үлгілері (Nur) Астана ботаникалық бағы" - Қазақстан Республикасы экология, геология және табиғи ресурстар министрлігі орман шаруашылығы және жануарлар дүниесі комитетінің "Ботаника және фитоинтродукция институты" шаруашылық жүргізу құқығындағы республикалық мемлекеттік кәсіпорының филиалына өткізілді. *Rh. rosea* өсімдігінің құрамындағы эфир майларының құрамы бойынша жаңа ақпарат алынды, *Rh. rosea* өсімдігінің жапырағынан ДНҚ бөліп алу. Зерттелген *Rh. rosea* өсімдігінің ценопопуляцияларының жай-күйін бағалауға кешенді тәсіл оларды сақтау бойынша ұсыныстарды әзірлеу үшін теориялық негіз болып табылады.

А.Ж. Чилдибаеваның диссертациялық жұмысында Іле және Шарын өзендерінің жайылмаларында сирек кездесетін, таралу аймағы шектеулі, эндемдік *R. iliensis* өсімдігінің популяцияларын кешенді зерттеу нәтижелері негізінде оның қазіргі жағдайына ғылыми тұрғыдан баға берілді. *R. iliensis* өсімдігінің Іле және Шарын өзендерінің жайылмаларындағы популяцияларынан жиналған тұқымдары арқылы Іле Алатауының далалық биіктік белдеуінде орналасқан «Талғар» қаласы жағдайында интродукцияға ендірілді. Бұл жерде олар жақсы өсіп, үшінші жылы гүлдеп, жеміс берді. Осы интродукцияға ендірілген *R. iliensis* өсімдігінен жиналған тұқымдар, түрдің генофондын сақтау мақсатында Қазақстан Республикасының Экология, геология және табиғи ресурстар министрлігіне қарасты, Орман шаруашылығы және жануарлар дүниесі комитетінің «Ботаника және фитоинтродукция институты» шаруашылық жүргізу құқығындағы республикалық мемлекеттік кәсіпорнының «Қазақстанның табиғи флорасының тұқым банкісі» зертханасына өткізілді. *R. iliensis* тамаша сәндік және дәрілік өсімдік, сондықтан да оның интродукцияға ендірілген формаларын селекциялық жұмыстарда, итмұрынның жаңа Қазақстандық сәндік сорттарын шығару мақсатында аналық өсімдік (маточник) ретінде пайдалануды ұсынамыз. *R. iliensis* өсімдігінің жемістеріне, тұқымдарына, гүлдеріне және жапырақтарына жүргізілген фитохимиялық зерттеулер, олардың құрамында бірқатар биологиялық белсенді заттардың болатындығын көрсетті. Оларға «С» дәрумені, антиоксиданттар, эфир майлары және басқалар жатады. Бұл заттар медицинада үлкен сұранысқа ие. *R. iliensis* өсімдігінің жемісінде «С» дәруменінің мөлшері 12,5%-дан асады, бұл үлкен көрсеткіш. Егер де мемлекет тұрғысынан қаржылай және басқалай қолдау болса, *R. iliensis* өсімдігінің плантациясын өсіріп, Қазақстанның дәрумендік өндірісін қажетті арзан, табиғи шикізатпен қамтамасыз етуге дайын.

Л.З. Мусралинаның диссертациялық жұмысын орындау барысында әдістемелік маңызы бар ежелгі қоздырғыштарды талдаудың тиімді әдістері белгіленді. Пәнаралық сипаттағы зерттеу нәтижелері сабақтас ғылымдар мамандарын (дәрігерлер, антропологтар, археологтар, демографтар және тарихшылар) қызықтырады. Жұмыс нәтижелерінің тәрбиелік мәні кең, оқу процесінде биологиялық, медициналық, тарихи мамандықтардың студенттеріне арналған лекциялар мен семинарлар курстарын дайындауда, біліктілікті арттыру курстарын дамытуда пайдаланылады, сондай-ақ пайдаланылады. ғылымды танымал етуде. Зерттеу нәтижелері «7М05115 – Биомедициналық инженерия» мамандығы бойынша «ІМКВ 5206» инженерлік молекулалық жасушалар биологиясы» пәнінің оқу бағдарламасына енгізілген..

Х.С. Сарсембаевтың диссертациялық жұмысы негізінде, сондай-ақ тәжірибелік және клиникалық зерттеулердің нәтижелері бойынша негізделеді және бағытталған биомедициналық қасиеттері бар мамандандырылған өнімдерді жобалаудың биотехнологиялық тәсілдері әзірленді. Зерттеулер нәтижесінде құрғақ мамандандырылған қоспасы жасалды, оның негізінде профилактикалық мақсатта ғана емес, сонымен қатар

сыртқы ортаның төтенше жағдайында болған және физикалық және нейроэмоционалды стрессті бастан кешіретін адамдардың жаппай тұтынуына арналған спорттық тамақтануға арналған профилактикалық батончиктер жасалды. Өнім Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрлігінің Санитарлық-эпидемиологиялық қадағалау комитетінде тіркелген, тіркеу нөмірі KZ.16.01.98.004.E.000222.03.21, өнімге ұйымның стандарты, технологиялық нұсқаулық әзірленді, тіркеу куәлігі алынды, сонымен қатар өнертабысқа № 34675 патент алынды. Өнім Алматы облысы, "BioElite" ЖШС-де өнеркәсіптік тәсілмен әзірленді, өндіріске енгізу актісі алынды. Жоғары білікті спортшыларға, триатлоншыларға өнімнің клиникалық тиімділігін бағалау оның жоғары екендігін көрсетті. тиімділігі, өнімді спорттық тәжірибеде қолдануға негіз береді. Жоғары білікті триатлоншы спортшыларда өнімнің клиникалық тиімділігін бағалау, жоғары тиімділікті көрсетті, өнімді спорттық тәжірибеде қолдануға негіз береді.

Ә.Қ. Қуанбайдың диссертациялық жұмысы *Arabidopsis thaliana* өсімдігінен поли(АДФ-рибоза) полимеразаларының кДНК гендерін оқшаулау және сипаттау және *in vitro* мен *in vivo* жағдайында ДНК тізбектерінің ковалентті модификациясындағы *A. thaliana* поли(АДФ-рибоза) полимеразаларының рөлін зерттеу өсімдік геномдық ДНК-ның репликация және пострепликативті модификация механизмдерін түсіну үшін үлкен теориялық маңызы бар. Алынған нәтижелер іргелі ғылым болып табылады және өсімдіктердің әртүрлі абиотикалық және биотикалық стресстерге төзімділігін арттырудың молекулалық технологиясын әзірлеуге негіз бола алады. Нәтижелер маңызды ауыл шаруашылығы дақылдарының тұқымдарын қоршаған ортаның қолайсыз факторларына төзімділігіне сынауда қолдануға болады.

Г.А. Спанкулованың диссертациялық жұмысы нәтижесінде мұнайды, мазутты, дизельді отынды, сондай-ақ ароматты (фенол, катехол, орто-, пара-, мета-крезол) және полициклді ароматты көмірсутектерді (нафталин, фенантрен, антрацен) тиімді ыдырататын мұнай тотықтырғыш микроорганизмдер топтамасы құрылды. Қызылорда облысы, Құмкөл кен орнының мұнаймен ластанған топырағынан бөлініп алынған белсенді көмірсутектотықтырғыш бактерия штамдарының 16S рРНҚ нуклеотидтер тізбегі GenBank-те тіркелген. жарияланған және штамдарға кіруге арналған тіркеу нөмерлері: *Rhodococcus sp. 1D/1 - MF188988.1*; *Gordonia sp. 12/5 - MF188989.1*; *Dietzia sp. 12/7 - MF188990.1*; *Dietzia sp. 13/4 - MF188991.1*; *Tessaracoccus sp. 13/8 - MF188992.1*; *Rhodococcus erythropolis 14/1 - MF188993.1*; *Rhodococcus sp. 14/3 - MF188994.1*; *Arthrobacter sp. 15/3 - MF188995.1*; *Microbacterium arabinogalactanolyticum 12/6 - MF188996.1*; *Pseudomonas sp. 14/2 - MF188997.1*; *Microbacterium sp. 16/1 - MF188998.1*; *Alcanovorax sp. 16/3 - MF188999.1*. Таңдалған белсенді штамдар мен олардың негізінде құрылған ассоциациялар мұнай және мұнай өнімдерімен ластанған топырақтарды биоремедиациялау үшін қолданылатын биологиялық препараттар жасаудың негізі бола алады. Әзірленген әдіс мұнай және мұнай өнімдерімен ластанған топырақтарды қалпына келтіру тиімділігін арттыруға мүмкіндік беретіні және бұл аймақтың экологиялық жағдайына тиімді әсер ететіні сөзсіз. Жұмыстың нәтижелерін одан әрі биотехнологиялық зерттеулерге және Қазақстандағы мұнаймен ластанған топырақтарды қалпына келтірудің кешенді технологияларын жасап шығаруға мүмкіндік жасайды.

5. Ресми рецензенттердің жұмысына талдау (мейлінше сапасыз пікірлерді мысалға ала отырып).

Диссертацияның мазмұнын оқып зерделеу үшін және сыни пікір беруі үшін әрбір диссертацияға ресми түрде екі рецензент тағайындалды, олардың ғылыми дәрежелері ғылым докторы немесе ғылым кандидаты, философия (PhD) докторлары болды және

докторанттың зерттеу аумағындағы ғылыми мақалалары 5 (бесеуден) аз болмауы шарт екендігі ескерілді.

Ресми рецензенттерді тағайындау кезінде диссертациялық кеңес рецензент пен докторанттың, ғылыми кеңесшілерімен бір-біріне тәуелсіз болу принципі жетекшілікке ала отырып тағайындады.

Ресми рецензенттер диссертациялық кеңеске жазбаша түрде пікірлерін көрсетті, онда диссертацияның ғылымның даму бағытына және (немесе) мемлекеттік бағдарламаларға сәйкестілігі, өзектілігі, жаңашылдық принциптеріне сәйкестілігі, автордың жеке үлесі, нақтылығы, ішкі бірлігі, практикалық маңызы, академиялық адалдылығы ескерілген және философия (PhD) докторы дәрежесін алу мүмкіншілігі қортындыланған. Ресми рецензенттердің берген пікірлерінің көшірмесі докторанттарға берілді және диссертацияны қорғау күні белгіленген күнге 5 (бес) жұмыс күні қалғанға дейін университеттің интернет ресурсына ілінді.

6. Ғылыми кадрларды даярлау жүйесін одан әрі жетілдіру жөніндегі ұсыныстар.

1. Әл-Фараби атындағы ҚазҰУ-дың Диссертациялық кеңесі туралы ереженің 3.13-тармағына және 3.14-тармағына өзгерістер енгізілсін. Диссертациялық кеңеске құжаттар келіп түскен күннен бастап 30 (отыз) жұмыс күнінен кешіктірмей диссертациялық кеңестің уақытша мүшелері, диссертацияны қорғау күні белгіленсін және екі ресми рецензент тағайындалсын. Бұл ұсыныс докторанттардың ғылыми-зерттеу саласындағы мамандарды іздестіру нәтижесінде және әртүрлі университеттердің, ғылыми және басқа да ұйымдардың өкілдерін табу қосымша уақытты қажет ететіндігіне байланысты.

7. Философия докторы (PhD), бейіні бойынша доктор дәрежесіне ізденушілердің мамандықтар (кадрларды даярлау бағыты) бойынша қаралған диссертациялар туралы деректер:

№		Мамандық/ білім беру бағдарламалары шифры мен атауы			
		6D060700, 8D05101- Биология	6D070100, 8D05105 - Биотехнология	6D061300, 8D05108 - Геоботаника	8D08401 - Балық шаруашылығы және өнеркәсіптік балық аулау
1	Қорғауға қабылданған диссертациялар (оның ішінде басқа ЖОО докторанттарының)	8	6	3	-
2	қараудан алынып тасталған диссертациялар (оның ішінде басқа ЖОО докторанттарының)	-	-	-	-
3	Ресми рецензенттердің теріс пікірін алған диссертациялар (оның ішінде басқа	-	-	-	-

	ЖОО докторанттарының)				
4	Қорғау нәтижелері бойынша философия докторы (PhD) немесе бейіні бойынша доктор дәрежесін беру жөнінде оң шешім алған диссертациялар (оның ішінде басқа ЖОО докторанттарының)	8	5	3	-
5	Қорғау нәтижелері бойынша теріс шешім алған диссертациялар (оның ішінде басқа ЖОО докторанттарының)	-	-	-	-
6	Пысықтауға жіберілген диссертациялар (оның ішінде басқа ЖОО докторанттарының)	-	1	-	-
7	Қайта қорғауға жіберілген диссертациялар (оның ішінде басқа ЖОО докторанттарының)	-	-	-	-

Диссертациялық кеңестің төрағасы _____ А. Бисенбаев

Диссертациялық кеңестің ғалым хатшысы _____ М. Нармұратова

Мөр Мерзімі 2022 жылғы " __ " _____